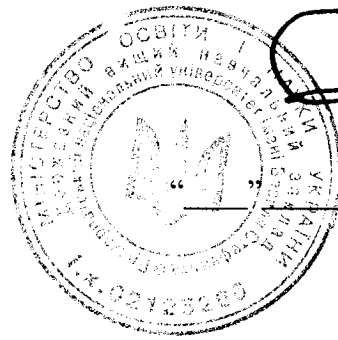

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи
Шарин С.В.

_____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОНФЛІКТОЛОГІЯ

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

освітня програма «**Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії**»

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Івано-Франківськ, 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Конфліктологія» для студентів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» - 14 с.

Розробник:

Стецюк Н. М. – к. і. н., доцент, доцент кафедри міжнародних відносин.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин
Протокол від “8” серпня 2021 р. № 13

Завідувач кафедри міжнародних відносин

Стецюк Н.М.

Схвалено методичною комісією факультету історії, політології і міжнародних відносин.

Протокол від “25” серпня 2021 р. № 10

Голова

Кугутяк М.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 29 “Міжнародні відносини”	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 291 “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії”	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: виконується в межах самостійної роботи		3-й	-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		5-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 6 аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		12 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
60 год.	год.		
Індивідуальні завдання:		-	
Вид контролю:		залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Конфліктологія» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавра спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Мета дисципліни: вироблення в студентів, майбутніх спеціалістів, уміння діагностувати різноманітні конфлікти, запобігати конфліктам та розв'язувати їх найефективнішим шляхом. Він включає низку проблем, пов'язаних із вивченням сутності конфліктів, механізмами їх виникнення та розвитку, а також із з'ясуванням технології переговорів як одного з основних засобів розв'язання конфліктів.

Основними завданнями вивчення студентами дисципліни «Конфліктологія» є:

- вивчення сутності конфліктів;
- з'ясування механізмів їх виникнення та розвитку;
- з'ясування технології переговорів як одного з основних засобів розв'язання конфліктів;
- вміння поводити себе в конфліктних ситуаціях;
- обирати оптимальну поведінку в них;
- нейтралізувати наслідки конфліктів.

Міждисциплінарні зв'язки: «Вступ до спеціальності (міжнародні відносини)», «Країнознавство», «Зовнішня політика України», «Теорія міжнародних відносин».

Компетентності навчання:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та компетентність практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

СК6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).

СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

Програмні результати навчання:

PH02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Конфлікт у сучасному суспільстві

- 1 Статус та значення конфліктології у сучасному суспільстві
2. Структура та функції конфліктології
3. Методи вивчення конфліктів

Тема 2. Конфлікт як форма поведінки

- 1.Характеристика та типологія поведінки в конфлікті.
- 2.Фактори впливу на поведінку людини в конфлікті.

Тема 3. Проблема запобігання, регулювання та розв'язання конфліктів

1. Імовірні результати конфлікту та форми його завершення
2. Регулювання конфлікту
3. Запобігання конфлікту
4. Розв'язання конфлікту

Тема 4. Проблеми формування переговорної культури

1. Переговорна культура та її складові
2. Стиль ведення переговорів: особистісний, професійний та національний

Тема 5. Типологізація сучасних конфліктів

1. Внутрішньоособистісні та міжособові конфлікти
2. Групові та міжгрупові конфлікти
3. Масові конфлікти в сучасному суспільстві
4. Міжнародні конфлікти в сучасному суспільстві

Тема 6. Влада й конфлікти в організації

1. Влада як соціальний інститут та інструмент управління
2. Влада як ресурс керівника
3. Корупція — фактор конфліктності влади й народу

Тема 7. Розв'язання, управління та попередження конфліктів

1. Психодіагностика та прогнозування конфліктів
2. Посередник у системі розв'язання конфлікту. Пропозиції щодо регламентації поведінки конфліктуючих сторін і посередника
3. Методи управління конфліктами

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	П	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7
Модуль						
Тема 1. Конфлікт у сучасному суспільстві	16	2	4	-		10
Тема 2. Конфлікт як форма поведінки	10	2	2	-		6
Тема 3. Проблема запобігання, регулювання та розв'язання конфліктів	14	2	2	-		10
Тема 4. Проблеми формування переговорної культури	12	2				10
Тема 5. Типологізація сучасних конфліктів	12	4	4			4
Тема 6. Влада й конфлікти в організації	12		2	-		10
Тема 7. Розв'язання, управління та попередження конфліктів	16		4	-	2	10
Усього годин	90	12	18			60

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	2	3
1	Предмет конфліктології як науки	2
2	Конфлікти в історії суспільної думки	2
3	Природа конфліктів	2
4	Причини конфліктів, їхні функції та профілактика	4
5	Міжособистісні, внутрішньогрупові конфлікти та їхні першопричини	4
6	Влада й конфлікти в організації	2
7	Розв'язання, управління та попередження конфліктів	2
	Разом	18

6. Самостійна робота

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від аудиторних занять. Мета виконання самостійної роботи з дисципліни «Міжнародні конфлікти»: оптимізація пізнавальної діяльності студентів, спрямованої на розширення, удосконалення і закріплення знань, отриманих в ході аудиторних занять. Самостійна робота здобувачів вищої освіти включає:

1. Підготовку до аудиторних занять;
2. Самостійне поглиблене опрацювання тем навчальної дисципліни та проходження тестування за результатами опрацювання;
3. Підготовку індивідуального проєкту.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Конфлікт у сучасному суспільстві	10
2	Конфлікт як форма поведінки	6
3	Проблема запобігання, регулювання та розв'язання конфліктів	10
4	Проблеми формування переговорної культури	10
5	Типологізація сучасних конфліктів	4
6	Влада й конфлікти в організації	10
7	Розв'язання, управління та попередження конфліктів	10
	Разом	60

7. Індивідуальні завдання

(виконується в межах самостійної роботи)

Індивідуальне завдання передбачає командну підготовку (2 студенти) творчої роботи у формі презентації та її аудиторний захист. Студенти відповідно до запропонованих тематик готують аналітичний матеріал (20–25 слайдів) (сутність проблеми, актуальність, історію вибраної тематики, основні стадії та сучасні тенденції) із списком використаних інформаційних джерел.

При оцінюванні роботи береться до уваги структурованість викладання змісту роботи, повнота розкриття теми, самостійність в розв'язанні проблематики, власні форми систематизації та представлення (аудиторний захист) презентації та робота в команді.

Характеристика міжнародного конфлікту (за вибором студента)

План

1. Зміст суперечності.
2. Позиції сторін.

3. Причини спору.
4. Особливості загострення стосунків (кризи).
5. Привід до застосування сили.
6. Характер ескалації.
7. Кульмінація.
8. Характер деескалації.
9. Спосіб врегулювання протиріч.

8. Методи навчання

У ході вивчення навчальної дисципліни «Історія міжнародних відносин (ч.1)» використовуються методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності, методи активізації та мотивації навчально-пізнавальної діяльності, а також методи контролю. Перша група методів представлена словесними (навчальна лекція, пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія, диспут), наочними (спостереження, демонстрування) та практичними (індивідуальна робота) методами. З метою активізації та мотивації навчально-пізнавальної діяльності студентів використовуються пояснювально-наочний проблемний виклад, інтерактивний та дослідницький методи. Для перевірки рівня засвоєння знань, умінь та навичок використовуються методи усного та письмово контролю.

Відповідно до логіки руху змісту навчального матеріалу в рамках дисципліни застосовуються як індуктивні, так і дедуктивні методи. Під час вивчення дисципліни застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

В міру особливостей навчального процесу, обумовлених епідемією COVID-19, зростає роль інноваційних методів навчання, в першу чергу методів дистанційного навчання (використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів, застосування платформ Zoom Video Communications, Google Meet, Cisco Webex для організації відео конференцій тощо).

9. Методи контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль з дисципліни «Історія міжнародних відносин (ч.1)» відбувається шляхом перевірки засвоєння студентами знань та умінь в ході семінарських занять, написання контрольної роботи, підготовки індивідуальної роботи.

Перевірка засвоєння студентами знань та умінь в ході семінарських занять здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей (в тому числі у формі презентацій), коротких письмових / тестових робіт. За опрацювання тем, визначених для семінарських занять студент може отримати максимально 30 балів. Навики роботи із науковою літературою, вміння аналізувати знайдені матеріали, робити висновки та узагальнення студенти реалізують шляхом підготовки індивідуальних робіт. Індивідуальна робота оцінюється максимально у 20 балів.

Студентам також пропонується написання контрольної роботи, яка оцінюється максимально у 50 балів.

Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за всі види робіт.

Бали за теми, винесені на семінарські заняття	Контрольна робота	Бали за індивідуальну роботу	Максимальна кількість балів
1	2	3	5
Максимально 30	Максимально 50	Максимально 20	100

Критерії поточного оцінювання:

Відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) та Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (введено в дію наказом ректора № 361 від 31.07.2020 р.) знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

- «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

- «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

- «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в

першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Студент має змогу також отримати **додаткові бали**, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах тематики дисципліни впродовж навчального семестру; взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, конференції, круглому столі, інших видах наукової активності, які відповідають профілю дисципліни; опублікувавши наукову працю, яка відповідає профілю дисципліни. Відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.). відповідні студенти можуть отримати додаткові бали на підставі рішенням кафедри міжнародних відносин.

Шкала оцінювання для заліку

Університетська	Оцінка ECTS	Національна
90 – 100	A	Зараховано
80 – 89	B	
70 – 79	C	
60 – 69	D	
50 – 59	E	
26 – 49	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Перелік питань для самоконтролю

1. Філософські погляди на природу і значення конфліктів у Стародавньому світі.
2. Позиції провідних світових релігій щодо сутності конфліктів.
3. Філософи та вчені доби Ренесансу про роль і місце конфліктів у суспільному житті.
4. Погляди на природу і значення конфліктів мислителів епохи Просвітництва.
5. Мальтузіанство. Соціал-дарвінізм про походження і значення конфліктів.
6. Соціологія конфлікту наприкінці XIX – початку XX ст. (Г. Зіммель, М. Вебер).
7. Теорія політичних еліт про витoki конфліктів (В. Парето, Г. Моска).
8. Дослідження з природи та функції конфліктів Ж. Сореля, Ф. Оппенгеймера, А. Бентлі.
9. Марксистські дослідження з природи і функції конфліктів.

10. Погляди радянських вчених на походження та форми прояву соціальних конфліктів.
11. Школа функціоналізму та «public relations» про значення конфлікту для суспільства.
12. Погляди Л. Козера та Р. Дарендорфа на значення конфлікту для суспільства.
13. Цілі, завдання, міждисциплінарні зв'язки конфліктології.
14. Поняття конфлікту.
15. Типологія конфліктів.
16. Об'єктивні фактори виникнення конфліктів.
17. Організаційно-управлінські причини конфліктів.
18. Соціально-психологічні причини конфліктів.
19. Особистісні причини конфліктів.
20. Функції конфлікту.
21. Методи дослідження в конфліктології.
22. Предмет і об'єкт конфлікту.
23. Причина і привід конфлікту: співвідношення понять. Межі конфлікту.
24. Головні суб'єкти конфлікту. Рольова поведінка суб'єктів конфлікту.
25. Класифікація вторинних учасників конфлікту.
26. Динаміка і фази конфлікту.
27. Ескалація та деескалація. Поняття ціни участі конфлікту і ціни виходу з конфлікту.
28. Визначення конфліктної ситуації. Соціальна напруженість.
29. Стратегії поведінки в конфлікті.
30. Тактики поведінки в конфлікті.
31. Явище місперцепції як особливість сприйняття конфліктної ситуації.
32. Різновиди конфліктів між соціальними групами.
33. Етнос як суб'єкт конфліктів. Співвідношення етнічного і конфесійного конфліктів.
34. Сучасний міждержавний конфлікт: класифікація та особливості.
35. Поняття насильства. Легальні та нелегальні форми насильства.
36. Теорія агресії К. Лоренца.
37. Засоби попередження конфлікту.
38. Типи і форми співробітництва.
39. Юридичні засоби профілактики або врегулювання конфліктів.
40. Ненасильницький опір: особливості використання.
41. Умови і способи розв'язання конфлікту.
42. Форми і критерії завершення конфлікту.
43. Арбітраж і посередництво.
44. Роль консенсусу та компромісу у розв'язанні конфліктних ситуацій.
45. Сутність і види переговорів.
46. Функції переговорів.
47. Технологія переговорного процесу.

48. Динаміка переговорів.

11. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:

1. *Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».*

2. *Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».*

3. *Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».*

4. *Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».*

5. *Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».*

6. *Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності».*

(ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>).

Пропуски занять (відпрацювання)

Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).

Виконання завдання пізніше встановленого терміну

У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).

Невідповідна поведінка під час заняття Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» (затверджене наказом Міністерства України № 245 від 15.07.1996 р.).

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019; із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.).

12. Методичне забезпечення

Тексти лекцій; плани семінарських занять; зразки контрольного тестування і завдань для поточного тестування; список літератури; методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань.

13. Рекомендована література

1. Конфліктологія [Текст]: підручник/за ред. Л. М. Герасіної, М. І. Панова .- Харків: Право, 2002 .- 256 с.
2. Конфліктологія [Текст]: навч. посібник/за заг. ред. В. М. Петюха, Л. В. Торгової .- Рек. МОН .- К.: КНЕУ, 2003 .- 315 с.
3. Психологія конфлікту [Текст]: навчально-методичний посібник .- Ів.-Франківськ: Симфонія форте, 2008 .- 176 с.
4. Ващенко Ірина Володимирівна, Кляп М. І. Конфліктологія та теорія переговорів [Текст]: навч. посібник .- Рек. МОН .- К.: Знання, 2013 .- 407 с.
5. Гірник А. М. Основи конфліктології [Текст]: навч. посіб. -К.: ВД "Києво-Могилянська академія", 2010 .- 222 с.
6. Гребеньков Г. В. Конфліктологія [Текст]: навч. посібник .- Рек. МОН .- Львів: Магнолія 2006, 2011 .- 229 с.
7. Орлянський В. С. Конфліктологія [Текст]: навч. посібник .- К.: ЦУЛ, 2007 .- 160 с.
8. Пірен М. І. Конфліктологія [Текст]: підручник .- К.: МАУП, 2003 .- 360 с.
9. Примуш М. В. Конфліктологія [Текст]: навчальний посібник .- Рек. МОН .- К.: ВД "Професіонал", 2006 .- 288 с.
10. Цюрупа М. В. Основи конфліктології та теорії переговорів [Текст]: навч. посібник .- К.: Кондор, 2006 .- 172 с.
11. Яхно Тетяна Петрівна, Куревіна І. О. Конфліктологія та теорія переговорів [Текст]: навч. посіб. -Рек. МОН .- К.: ЦУЛ, 2018 .- 168 с.
12. Стецюк Н., Шекета М. Історія та витоки сепаратизму в Каталонії / Шекета М. // Вісник Прикарпатського університету. Політологія / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. – Івано-Франківськ: ЛІК. – 2019. – Вип. 13 – С. 168-177.
13. Стецюк Н., Шекета М. Морально-психологічний аспект «історичної травми» етносу. Сепаратистом стають чи народжуються? / Шекета М. // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. Випуск 149. / К. : Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут міжнародних відносин. – Київ. – 2021. –

C. 28-35.

14. Sheketa , M., & Stetsyuk , N. (2021). SEPARATISM – NEW TREND AND THREAT IN EUROPEAN SECURITY. ГРААЛЬ НАУКИ, (9), 313-314. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.22.10.2021.54>

Законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали та рекомендації міністерств і відомств:

Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>

Нормативно-правова база України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>

Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/>

Наукова бібліотека ПНУ. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

<https://d-learn.pnu.edu.ua/>

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом вищого навчального закладу і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролів.

2. Розробляється лектором. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри, у методичній комісії факультету, інституту, підписується завідувачем кафедри, головою методичної комісії і затверджується проректором з науково-педагогічної роботи.